

THEMAKAART 3: Verantwoord besteden

Executieve functies	Doen (gedrag)					Denken (cognitie)				
	Responsinhibitie	Doelgericht gedrag	Emotieregulatie	Volgehouden aandacht	Taakinitiatie	Flexibiliteit	Planning/prioritering	Werkgeheugen	Organisatie	Time management
Doelen (Nibud)										
Keuzes maken	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Verleidingen de baas blijven	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Zich opstellen als een kritische consument	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Verantwoord lenen	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■

Doel	Tips voor leerkrachten	Tips voor leerlingen	Tips voor ouders
<p>De jongere besteedt de inkomsten zodanig dat de bestedingen passen bij de persoonlijke voorkeuren en het beschikbare budget, zodat de inkomsten en uitgaven op de korte termijn in balans zijn.</p> <p>Koppeling met meest relevante executieve functies</p> <ul style="list-style-type: none"> – responsinhibitie; – doelgericht gedrag; – emotieregulatie – flexibiliteit; – planning/prioritering; – werkgeheugen. 	<p>Leer leerlingen dat emoties invloed hebben op koopgedrag en dat ze geen grote aankopen moten doen als ze in een emotionele situatie zitten.</p> <p>Gebruik de eigen situaties van leerlingen om te werken aan de doelen: hun eigen uitgavenpatroon, hun eigen leningen, hun eigen noodzakelijke uitgaven.</p> <p>Bekijk met leerlingen aanbiedingen die te mooi zijn (kleine lettertjes met financiële gevolgen), waarbij ze vast komen te zitten aan abonnementen en bijkomende kosten ivm noodzakelijke materialen/kosten (brommer betekent dus ook brommerverzekering en benzine) → Leerlingen leren zo de werkelijke kosten te bepalen (ipv alleen de aanschafkosten) en op basis hiervan de keuze te maken of ze wel of niet tot aanschaf overgaan.</p>	<p>Zet alle keuzemogelijkheden en bijbehorende financiële consequenties op een rij: dit geeft je inzicht in de consequenties van de verschillende keuzes.</p> <p>Maak aan het begin van de maand een planning met daarin verwachte inkomsten en uitgaven.</p> <p>Leg elke maand een bedrag apart voor onvoorziene uitgaven.</p> <p>Schrijf je uit voor online nieuwsbrieven van webshops, zo word je niet verleid om impulsaankopen te doen.</p>	<p>Besprek met je kind situaties waarin impulscontrole nodig is en bedenk samen dingen die je op dat moment zou kunnen doen om een impulsuitgave te voorkomen.</p> <p>Leer je kind een wachttijd in te bouwen bij het doen van grote (online) aankopen.</p> <p>Wijs je kind tijdens het kijken naar tv of social media op verborgen reclameboodschappen.</p> <p>Wijs je kind tijdens het winkelen op wat winkeliers (indeling winkel) en fabrikanten (verpakking) doen om jou te verleiden tot impulsaankopen.</p> <p>Stel als ouders duidelijke regels: bijvoorbeeld dat ze per maand verplicht een bedrag moeten sparen. Als ouders heb je namelijk invloed op risicogedrag van je kind.</p>

Bron: Nibud-leerdoelen & competenties voor kinderen en jongeren (Nibud, herziene uitgave 2018)